

**Onderzoek
gemeentebeleid
woningaanpassingen ANBO**
Januari 2015

Contact: Maaike Jongsma **T:** 050 3171777 **E:** maaikejongsma@kienonderzoek.nl

Kantoor Groningen: Westerkade 15-5, 9718 AS Groningen, **T:** 050 3657672, **F:** 050 3171778

Kantoor Haarlem: Nieuwe Gracht 3, 2011 NB Haarlem **T:** 085 4018250

E: info@kienonderzoek.nl **W:** www.kienonderzoek.nl

Management Samenvatting

Inleiding

In januari 2015 heeft Kien in opdracht van ANBO 75 gemeenten telefonisch benaderd en verzocht om deel te nemen aan een online inventarisatie. Centraal stond het beleid van deze gemeenten op het gebied van het woningaanbod en woningaanpassingen voor senioren. Deze inventarisatie bestond uit een online vragenlijst met 7 vragen en een verzoek om beleidsdocumenten over het onderwerp per e-mail toe te zenden.

Van de 75 door ANBO geselecteerde gemeenten, hebben er 69 ingestemd met het toesturen van een uitnodigingsmail voor de inventarisatie. In totaal hebben 19 gemeenten de volledige vragenlijst beantwoord. Nog eens 8 gemeenten hebben een deel van de vragenlijst ingevuld. Dit is een totale respons van 39% van de verzonden uitnodigingen. De incomplete vragenlijsten zijn door ANBO aangevuld op basis van de beschikbare openbare stukken. 6 gemeenten hebben (ook) documenten toegestuurd die betrekking hebben op hun beleid. Daarnaast is voor 4 gemeenten de vragenlijst ingevuld door ANBO op basis van de openbare stukken over het onderwerp. Er is geprobeerd deze antwoorden telefonisch te verifiëren, dit is echter niet gelukt. Voor gemeenten waarbij antwoorden zijn ingevuld op basis van beschikbare stukken, geldt dat niet alle vragen in de inventarisatie beantwoord konden worden. In bijlage 3 zijn de gegeven antwoorden per gemeente opgenomen.

Merendeel gemeenten hanteert standaardcriteria voor toepassen woningcriteria

Het merendeel van de deelnemende gemeenten geeft aan gebruik te maken van standaard criteria in de vorm van een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (een voorbeeld werd getoond in de vragenlijst). Sommige gemeenten doen dit echter wel in combinatie met eigen toevoegingen. Een klein deel werkt volledig met eigen bepalingen. De open antwoorden gegeven bij "anders, namelijk" zijn te vinden in de bijlage.

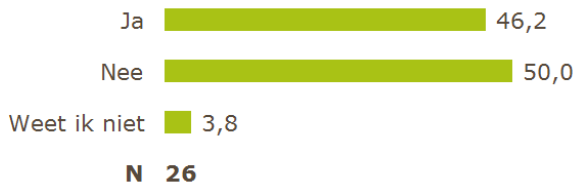
Hanteert uw gemeente criteria voor het toepassen van woningaanpassingen?

Circa helft van gemeenten heeft budget voor woningaanpassingen

Bijna de helft van de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld, geeft aan dat hun gemeente een budget voor woningaanpassingen beschikbaar heeft gesteld. De overige helft heeft hiervoor geen budget beschikbaar gesteld.

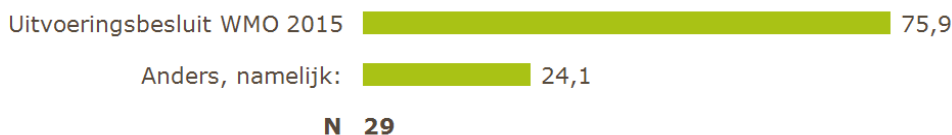
Heeft uw gemeente een budget voor woningaanpassingen beschikbaar gesteld?

Driekwart gemeenten hanteert Uitvoeringsbesluit WMO 2015 voor eigen bijdrage

Driekwart van de deelnemende gemeenten geeft aan dat ze het Uitvoeringsbesluit WMO 2015 volledig hanteren voor de vaststelling van de eigen bijdrage voor cliënten die een woningaanpassing krijgen. Enkele gemeenten geven aan dit Uitvoeringsbesluit deels te hanteren. De open antwoorden gegeven bij "anders, namelijk" zijn te vinden in de bijlage.

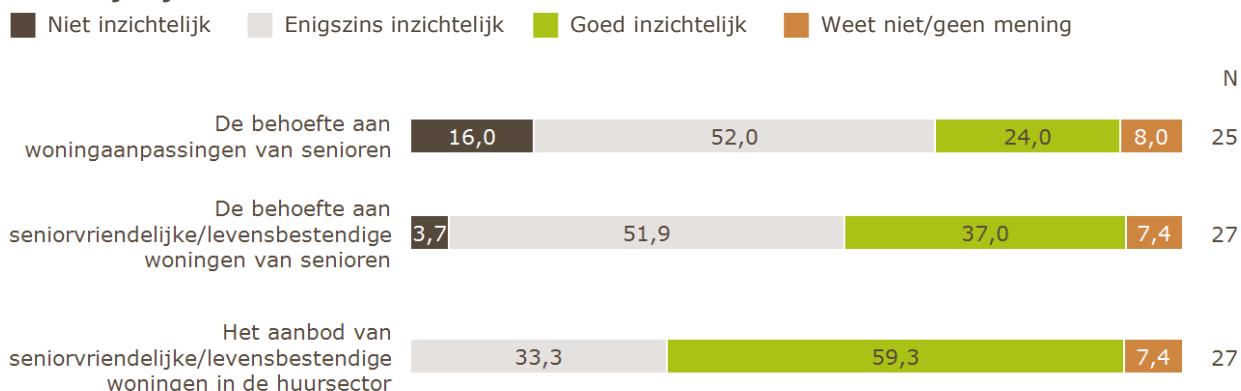
Welke normen hanteert uw gemeente in 2015 voor vaststelling van de eigen bijdrage voor cliënten die een woningaanpassing krijgen?

Vooraf aanbod woningen senioren goed inzichtelijk; behoefte aan woningen en woningaanpassing minder vaak

Het aanbod van seniorvriendelijke/levensloopbestendige woningen in de huursector is voor de meeste gemeenten goed inzichtelijk. Voor een aantal gemeenten is dit enigszins inzichtelijk. Dit geldt ook voor de behoefte aan dit soort woningen, zij het iets minder vaak "goed inzichtelijk" (ruim een derde). De behoefte aan woningaanpassingen is voor een kwart van de gemeenten goed inzichtelijk, voor circa de helft is dit enigszins inzichtelijk en voor een zesde niet inzichtelijk.

Geeft u voor elk van onderstaande onderwerpen aan in hoeverre deze zaken binnen uw gemeente inzichtelijk zijn.

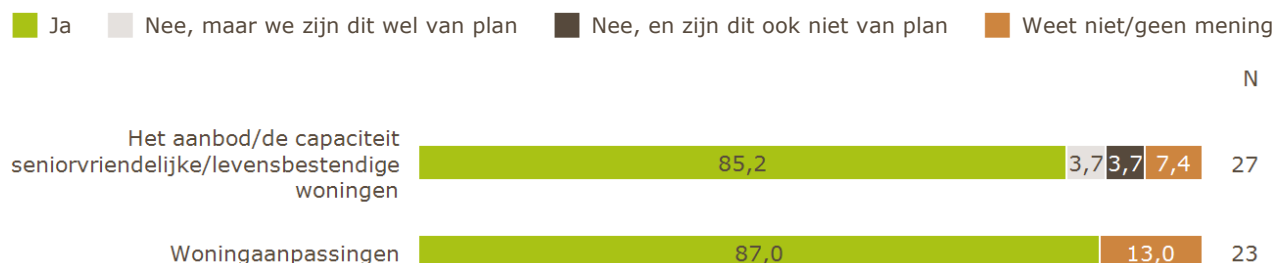

De manier waarop deze behoeften in beeld worden gebracht, varieert erg tussen gemeenten. Een aanzienlijk deel van de gemeenten (bijna de helft) geeft aan dat er onderzoek naar de onderwerpen gedaan wordt. Verder vindt er vaak overleg plaats en wordt er contact onderhouden met woningcorporaties en ouderenbonden. Ook heeft een derde van de gemeente een apart plan, project of visie geformuleerd waarin deze onderwerpen aan de orde komen. In de bijlage met open antwoorden staat een overzicht van de acties die gemeenten nemen.

Alle gemeenten overleg over woningaanpassingen en aanbod woningen

Alle gemeenten, die hier iets over kunnen zeggen, geven aan overleg te hebben met woningcorporaties en zorgaanbieders over woningaanpassingen. Als het gaat om het aanbod van seniorvriendelijke/levensloopbestendige woningen dan heeft veruit het grootste deel van de gemeenten hier ook overleg over. Slechts enkele gemeenten geven aan dit niet te doen, waarvan 1 gemeente wel aangeeft dat zij dit nog van plan zijn.

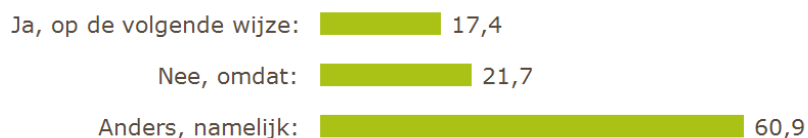
Heeft uw gemeente overleg met woningcorporaties en zorgaanbieders over...

Actieve rol gemeenten in bemiddeling tussen senioren en woningen beperkt

Slechts een paar gemeenten geven aan een actieve rol voor zichzelf te zien als het gaat om de bemiddeling tussen senioren en het woningaanbod. Een aantal gemeenten geeft aan hier wel een indirecte rol in te spelen (bijvoorbeeld door overleg, ondersteuning en informatie verstrekking of via nauw contact met bijvoorbeeld woningcorporatie), maar dit niet zelf op individueel niveau te behandelen. Gemeenten die aangeven hier geen rol voor zichzelf te zien, geven vooral aan uit te gaan van de eigen kracht van de burger. Alle open antwoorden gegeven bij "anders, namelijk" zijn te vinden in de bijlage.

Ziet uw gemeente een actieve rol voor zichzelf in de bemiddeling tussen senioren die willen verhuizen en het woningaanbod? Zo ja, kunt u toelichten op welke wijze.

N 23

Conclusie

Op basis van deze inventarisatie, lijken de meeste gemeenten die hebben deelgenomen, wel bezig te zijn met het in kaart brengen van het aanbod van en de behoefte aan seniorvriendelijke/levensloopbestendige woningen. De behoefte aan woningaanpassingen voor senioren is minder vaak goed in kaart gebracht; slechts een kwart van de ondervraagde gemeenten heeft dit goed in beeld. Over deze onderwerpen wordt door alle gemeenten overleg gepleegd met andere partijen, zoals woningcorporaties en zorgaanbieders. Veel gemeenten doen onderzoek naar de behoeften en/of hebben een speciaal beleidsplan opgesteld over deze onderwerpen, al dan niet samen met andere gemeenten. Een aantal gemeenten is nog bezig met het ontwikkelen van beleid op dit vlak. De meeste gemeenten zien geen actieve rol voor zichzelf in de bemiddeling tussen senioren en woningen. Zij ondersteunen senioren hier wel op diverse manieren in, maar willen zich niet bezig houden met individuele gevallen.

Er wordt door veel gemeenten gebruik gemaakt van standaard criteria en bepalingen. Deze worden soms binnen de grenzen aangevuld met eigen bepalingen. Dit betekent dat bij de meeste gemeenten verhuizen naar een meer geschikte woning de voorkeur heeft boven het aanpassen van de huidige woning.

Bijlage 1: Vragenlijst

1. Hanteert uw gemeente criteria voor het toepassen van woningaanpassingen?

- Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik [hier](#) om deze te bekijken)
- Ja, middels een afwijkende bepaling
- Nee
- Anders, namelijk <open invoer>
- Weet ik niet

2. Heeft uw gemeente een budget voor woningaanpassingen beschikbaar gesteld?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

3. Welke normen hanteert uw gemeente in 2015 voor vaststelling van de eigen bijdrage voor cliënten die een woningaanpassing krijgen?

- Uitvoeringsbesluit WMO 2015
- Anders, namelijk <open invoer>

4. Geeft u voor elk van onderstaande onderwerpen aan in hoeverre deze zaken binnen uw gemeente inzichtelijk zijn.

Niet inzichtelijk (1)	Enigszins inzichtelijk (2)	Goed inzichtelijk (3)	Weet niet/geen mening (998)
-----------------------	----------------------------	-----------------------	-----------------------------

- a) De behoefte aan woningaanpassingen van senioren
- b) De behoefte aan seniorvriendelijke/levensbestendige woningen van senioren
- c) Het aanbod van seniorvriendelijke/levensbestendige woningen in de huursector

5. Wat doet uw gemeente om deze zaken in kaart te brengen?

- Behoefte aan woonaanpassingen senioren: <open invoer, niet verplicht>
- Behoefte aan seniorvriendelijke/levensbestendige woningen: <open invoer, niet verplicht >
- Aanbod van seniorvriendelijke/levensbestendige woningen in de huursector: <open invoer, niet verplicht>

6. Heeft uw gemeente overleg met woningcorporaties en zorgaanbieders over...

Ja (3)	Nee, maar we zijn dit wel van plan (2)	Nee, en zijn dit ook niet van plan (1)	Weet niet/geen mening (998)
--------	--	--	-----------------------------

- a) Het aanbod/de capaciteit seniorvriendelijke/levensbestendige woningen
- b) Woningaanpassingen

7. Ziet uw gemeente een actieve rol voor zichzelf in de bemiddeling tussen senioren die willen verhuizen en het woningaanbod? Zo ja, kunt u toelichten op welke wijze.

- Ja, op de volgende wijze <open invoer>
- Nee, omdat <open invoer>
- Anders, namelijk <open invoer>

Dit waren alle vragen van de inventarisatie. We willen u vragen om ons documenten, zoals nota's en beleidsplannen toe te sturen die betrekking hebben op woningen en huisvesting voor ouderen/senioren.

U kunt deze sturen naar anbo@kienonderzoek.nl

Bijlage 2: open antwoorden

Hanteert uw gemeente criteria voor het toepassen van woningaanpassingen?

Anders, namelijk:

- de beleidsregels zijn nog niet definitief vast gesteld
- De criteria van de gemeente Best staan op http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Best/342122/342122_1.html
- De strekking van onze bepalingen is gelijk, maar soms meer specifieke bepalingen (bijvoorbeeld bij verhuizing), ik stuur u de stukken op (Frans de Jong, Gemeente de Ronde Venen)
- Deels wel overeenkomstig het voorbeeld uit Bergen op Zoom. Daarnaast hanteren wij een calculatieprogramma.
- indicatie
- Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit 'woningaanpassingen'
- maatwerk
- Via keukentafelgesprek wordt maatwerk gerealiseerd, waarbij verhuizing primaat heeft boven woningaanpassing.
- zie verordening en nadere regels Wmo gemeente Amersfoort. <http://www.amersfoort.nl/4/sociaaldomein/Wat-gaat-er-veranderen/Belangrijke-besluiten-sociaal-domein.html>.

Welke normen hanteert uw gemeente in 2015 voor vaststelling van de eigen bijdrage voor cliënten die een woningaanpassing krijgen?

Anders, namelijk:

- De bedragen per vier weken, de inkomensbedragen en de percentages die gelden voor de berekening van de bijdrage zijn: a. voor cliënten met een inkomen tot het in de gemeente geldende sociale minimum bedraagt de eigen bijdrage € 0,-,-; b. voor cliënten met een inkomen boven het in de gemeente geldende sociale minimum wordt de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 3.1 van het Uitvoeringsbesluit Wmo, met dien verstande dat de standaard minimale bijdrage per 4 weken als genoemd in artikel 3.8 lid a en b wordt verlaagd met 50%.
- Eigen bijdrage beleid binnen de maximale wettelijke ruimte, overgangsrecht: langere eigen bijdrage periode geldt alleen indien aanvraag voor woningaanpassing na 1/1/2015 is ingediend.
- geen eigen bijdrage
- het CAK bepaald dit
- Ik stuur u de stukken
- Is in ontwikkeling
- uitgangspunt is uitvoeringsbesluit wmo 2015. echter minimale maximale eigen bijdrage is lager vastgesteld

Wat doet uw gemeente om deze zaken in kaart te brengen?

Behoeftte aan woonaanpassingen senioren:	Behoeftte aan seniorvriendelijke/levensbestendige woningen:	Aanbod van seniorvriendelijke/levensbestendige woningen in de huursector:
bekend bij klantmanagers WMO	start project "levensloopbestendig wonen"	start project "levensloopbestendig wonen"
Managementinformatie.	Overleg met woningstichting.	Overleg met woningstichting.
stadspeilingen	stadspeilingen	hanteren sterrensysteem waarbij aantal sterren de toegankelijkheid van woning aangeeft
aanvragen en kijken naar voorraad woningen		
keukentafelgesprek inwoners via Wmo loket, . Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)	Beleidsplan opstellen, Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)	Beleidsplan opstellen, Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)
Regelmatig over met verhuurder. Tevens zit er een consulent in de indicatie commissie voor speciale woningen.	Sluiten an bij het project lang zult u wonen	Lang zult u wonen
Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoefttes deels opgenomen.	Zie boven (Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoefttes deels opgenomen.)	Zie boven (Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoefttes deels opgenomen.)
Huisbezoeken	Meerjarenplanning woningbouwcorporatie, vraag en aanbod geschikte woningen.	Wachttijden op geschikte woning. Bij zowel nieuwbouw als ook renovatie plannen van de corporatie, de woningen naar een hoger (cq beter) niveau tillen.
Contacten met ouderen bonden	Contacten met ouderenbonden	Contact met woningbouwverenigingen
Inventarisatie/onderzoek regionaal in voorbereiding	Inventarisatie regionaal in voorbereiding	Inventarisatie regionaal in voorbereiding
Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008-2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)	Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008-2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)	Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008-2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)
Jaarlijks Wmo onderzoek	Enmalig onderzoek uitgevoerd	Contact met woningcorporaties

Behoeftte aan woonaanpassingen senioren:	Behoeftte aan seniorvriendelijke/levensbestendige woningen:	Aanbod van seniorvriendelijke/levensbest endige woningen in de huursector:
Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemsdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.	Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemsdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.	Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemsdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.
Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van d hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)	Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van d hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)	Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van d hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)
monitoren van de uitgaven op dat gebied	woningcorporaties doen woningmarktonderzoek. De uitkomsten worden gedeeld met gemeenten	Met wooncoporatatie wordt afgestemd of vraag en aanbod met elkaar in balans zijn. De uitkomsten betrekken bij herformulering beleid en bij de invulling van herstructurering/transformatieop gaven van de woningvoorraad
keukentafelgesprekken. parkstad onderzoek	overleg met corporaties en zorginstellingen	parkstad onderzoek
komen voort uit keukentafelgesprekken en contacten met ouderenverenigingen.	komen voort uit keukentafelgesprekken en contacten met ouderenverenigingen.	convenant met woningstichting
Zo goed en zo veel mogelijk informatie verzamelen door samenwerking met woningcorporatie, belangenorganisaties etc.	Zo goed en zo veel mogelijk informatie verzamelen door samenwerking met woningcorporatie, belangenorganisaties etc.	Door een goede en nauwe samenwerking met de woningcorporatie.
monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden	monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden	monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden

**Behoeftte aan
woonaanpassingen senioren:**

Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoefteonderzoek waarbij dit aan de orde komt

1)Onderzoek (bestuursopdracht) gemeente en woningcorporaties op terrein Wonen en Zorg. Centrale vraagstuk: effecten wijziging zorgstelsel op de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte van de doelgroepen (ouderen, mensen met een beperking, mensen met een lichamelijke beperking en mensen met een psychische beperking). Moet een gezamenlijke opgave voor Wonen en Zorg opleveren (actieplan 2016-2020).
2)Onderdeel traject om te komen tot een Toolkit Woningaanpassingen (2015). In samenhang met hiervoor genoemde onderzoek.

tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.

**Behoeftte aan
seniorvriendelijke/levensbestendige
woningen:**

idem (Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoefteonderzoek waarbij dit aan de orde komt)

Zie hierboven. (Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit 'woningaanpassingen')

tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.

**Aanbod van
seniorvriendelijke/levensbest
endige woningen in de
huursector:**

idem (Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoefteonderzoek waarbij dit aan de orde komt)

Zie hierboven. (Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit 'woningaanpassingen')

tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.

Behoeftte aan woonaanpassingen senioren:	Behoeftte aan seniorvriendelijke/levensbestendige woningen:	Aanbod van seniorvriendelijke/levensbestendige woningen in de huursector:
<p>Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)</p>	<p>Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)</p>	<p>Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)</p>
<p>Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing en de veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. De woningvoorraad is nog niet voldoende toegespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt dat nog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woning en dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.</p>	<p>Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing en de veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. De woningvoorraad is nog niet voldoende toegespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt dat nog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woning en dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.</p>	<p>Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing en de veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. De woningvoorraad is nog niet voldoende toegespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt dat nog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woning en dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.</p>

Ziet uw gemeente een actieve rol voor zichzelf in de bemiddeling tussen senioren die willen verhuizen en het woningaanbod? Zo ja, kunt u toelichten op welke wijze.

Ja, op de volgende wijze:

- dat doen wij al ca 2 jaar
- Gemeente Utrecht heeft de 'verhuisadviseur' ingesteld voor 60 plussers uit Utrecht die in een sociale huurwoning wonen, in eerste instantie van 1 dec. 2013 – 30 nov. 2014.
- Krijgen van de corporatie de vrijmeldingen van huurwoningen en benaderen woningzoekenden die aangewezen zijn op deze geschikte woningen.
- Wel bij specifieke woningen die helemaal aangepast zijn. Hierover gaan we in overleg met de woningcoöperatie

Nee, omdat:

- dit een verantwoordelijkheid is voor senioren zelf en de woningstichting.
- eigen kracht van de cliënt en taak van de woningstichting. Enkel een rol voor de gemeente wanneer de cliënt het primaat van verhuizing is opgelegd.
- Hier gelden eigen kracht en voorzienbaarheid. Gemeente neemt wel een rol in aanpasbaarheid en beschikbaarheid adequaat woningaanbod i.s.m. partners.
- hier meer een taak ligt voor burgers zelf en de corporaties
- I.v.m. het gekanteld denken.

Anders, namelijk:

- -
- 'Project 'Gewoon gemak' waarin ouderen geadviseerd worden die zo lang mogelijk in hun eigen woning willen blijven wonen maar ook het creëren van aanbod voor ouderen die nog 1 maal een verhuisstap willen maken' (beleidsplan Wmo 2015 Harderwijk)
- Actief overleg met woningbouwvereniging. De woningbouwvereniging bouwt alleen nog maar levensloop bestendig. Aangepaste woningen komen ook weer beschikbaar voor mensen met een beperking. Afgelopen twee jaar nauwelijks woningaanpassingen uitgevoerd.
- bij vragen worden mensen doorverwezen naar de woningbouwverenigingen
- burgers hebben een eigen verantwoordelijkheid om tijdig te anticiperen op het ouder worden. Ook qua huisvesting. Wij zien als gemeente een actieve rol bij het informeren van burgers over deze eigen verantwoordelijkheid. We bemiddelen niet zelf. Wel zorgen we ervoor dat duidelijk is waar burgers terecht kunnen bij vragen en wordt men doorverwezen naar de organisaties waar men verder geholpen wordt.
- Dat wordt in onze gemeente individueel beoordeeld, zonodig ondersteunt ons sociaal wijkteam
- In eerste instantie zien wij dat als een persoonlijke zaak van een inwoner. Desgevraagd kan daarin wel ondersteuning geboden worden.
- In het kader van de woningbouwprogrammering wordt getracht vraag en aanbod op elkaar af te stemmen
- ligt aan de situatie. wanneer senioren met dit soort vragen bij het sociaal team komen, hebben wij een rol hierin. wanneer senioren zelfstandig kunnen verhuizen, hebben we hier geen rol in.
- Niet in de bemiddeling op individueel niveau. Maar wel in voldoende beschikbaarheid op gemeentelijk niveau
- Rol van de gemeente op dit vlak is één van de beantwoorde vragen bij onderzoek Wonen en Zorg en bij ontwikkeling Toolkit woningaanpassingen.
- Seniorenraad heeft het project 'Blijvend thuis in eigen huis' opgezet: ouderen krijgen deskundig advies of hun woning geschikt is om er te blijven wonen als de zorgbehoefte gaat toenemen.
- Wij hebben op strategisch niveau overleg over vraag en aanbod. (WLP) . in de uitvoering heeft ieder een eigen rol
- woningcorporatie heeft speciale regeling voor senioren die verhuizen naar nieuw seniorenappartement

Bijlage 3: Antwoorden per gemeente

Gemeente	respons datum	V1	V1_4_t	V2	V3	V3_2_t	V4_1	V4_2	V4_3	V5_1_t	V5_2_t	V5_3_t	V6_1	V6_2	V7	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t
Acht-karspelen	11-1-2015 22:54:56	Anders, namelijk:	Deels wel overeenkomstig het voorbeeld uit Bergen op Zoom. Daarnaast hanteren wij een calculatieprogramma.	Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoeftes deels opgenomen.	Zie boven (Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoeftes deels opgenomen.)	Zie boven (Als gemeente hebben we een uitgebreide woonvisie samengesteld, hierin zijn deze behoeftes deels opgenomen.)	Ja	Ja	Anders, namelijk:			Actief overleg met woningbouwvereniging. De woningbouwvereniging bouwt alleen nog maar levensloopbestendig. Aangepaste woningen komen ook weer beschikbaar voor mensen met een beperking. Afgelopen twee jaar nauwelijks woningaanpassingen uitgevoerd.
Alkmaar	12-1-2015 10:56:46	Anders, namelijk:	maatwerk	Ja	Anders, namelijk:	geen eigen bijdrage	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	bekend bij klantmanagers WMO	start project "levensloopbestendig wonen"	start project "levensloopbestendig wonen"	Ja	Ja	Ja, op de volgende wijze:	dat doen wij al ca 2 jaar		
Amersfoort	7-1-2015 12:43:51	Anders, namelijk:	zie verordening en nadere regels Wmo gemeente Amersfoort. http://www.amersfoort.nl/4/sociaaldomein/Wat-gaat-er-veranderen/Belangrijke-besluiten-sociaal-domein.html .	Nee	Anders, namelijk:	uitgangspunt is uitvoeringsbesluit wmo 2015. echter minimale maximale eigen bijdrage is lager vastgesteld	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	stadspelingen	stadspelingen	hanteren sterrenstelsel waarbij aantal sterren de toegankelijkheid van woning aangeeft	Ja	Ja				
Appingedam (deels aangevuld vanuit stukken)	7-1-2015 8:25:37	Anders, namelijk:	de beleidsregels zijn nog niet definitief vastgesteld	Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.	Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.	Gemeente Appingedam werkt samen met andere gemeenten in de regio in het kader van het Woon- en leefbaarheidplan (WLP) Eemdelta 2010 en bijbehorend uitvoeringsprogramma de gemeenten en corporaties voeren een project uit om de problematiek in kaart te brengen. Huidige svz niet uit documenten van internet te halen.	Ja	Ja				

Gemeente	respons datum	V1	V1_4_t	V2	V3	V3_2_t	V4_1	V4_2	V4_3	V5_1_t	V5_2_t	V5_3_t	V6_1	V6_2	V7	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t
Aspen	15-1-2015 12:05:40	Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden	monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden	monitoring / leefbaarheidsonderzoeken ed info van derden	Ja	Ja	Nee, omdat:		eigen kracht van de cliënt en taak van de woningstichting. Enkel een rol voor de gemeente wanneer de cliënt het primaat van verhuizing is opgelegd.	
Bergen op Zoom	9-1-2015 11:13:26	Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Managementinformatie.	Overleg met woningstichting.	Overleg met woningstichting.	Ja	Ja	Nee, omdat:		dit een verantwoordelijkheid is voor senioren zelf en de woningstichting.	
Best	8-1-2015 12:08:52	Anders, namelijk:	De criteria van de gemeente Best staan op http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLOutput/Historie/Best/342122/342122_1.html	Ja	Anders, namelijk:	De bedragen per vier weken, de inkomensbedragen en de percentages die gelden voor de berekening van de bijdrage zijn: a. voor cliënten met een inkomen tot het in de gemeente geldende sociale minimum bedraagt de eigen bijdrage C 0,-;-; b. voor cliënten met een inkomen boven het in de gemeente geldende sociale minimum wordt de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 3.1 van het Uitvoeringsbesluit Wmo, met dien verstande dat de standaard minimale bijdrage per 4 weken als genoemd in artikel 3.8 lid a en b wordt verlaagd met 50%.	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Jaarlijks Wmo onderzoek	Eenmalig onderzoek uitgevoerd	Contact met woningcorporaties	Ja	Ja	Anders, namelijk:		Niet in de bemiddeling op individueel niveau. Maar wel in voldoende beschikbaarheid op gemeentelijk niveau	

Gemeente Brunssum	respons datum 9-1-2015 10:15:48	V1 Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)	V1_4_t	V2 Nee	V3 Uitvoeringsbesluit WMO 2015	V3_2_t	V4_1	V4_2	V4_3	V5_1_t	V5_2_t	V5_3_t	V6_1	V6_2	V7 Anders, namelijk:	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t In het kader van de woningbouwprogramma wordt getracht vraag en aanbod op elkaar af te stemmen
De Ronde Venen	13-1-2015 10:06:52	Anders, namelijk:	De strekking van onze bepalingen is gelijk, maar soms meer specifieke bepalingen (bijvoorbeeld bij verhuizing), ik stuur u de stukken op (Frans de Jong, Gemeente de Ronde Venen)	Nee	Anders, namelijk:	Ik stuur u de stukken	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoeftenonderzoek waarbij dit aan de orde komt	idem (Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoeftenonderzoek waarbij dit aan de orde komt)	idem (Wij hebben een netwerk met de woningcorporatie, het welzijnswerk, seniorenhuisbezoek en doen regelmatig woonbehoeftenonderzoek waarbij dit aan de orde komt)	Ja	Weet niet/geen mening	Anders, namelijk:			Dat wordt in onze gemeente individueel beoordeeld, zonodig ondersteunt ons sociaal wijkteam
Delfzijl	10-1-2015 12:04:25	Ja, middels een afwijkende bepaling (graag het betreffende document sturen naar anbo@kiononderzoek.nl)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	keukentafelgesprek inwoners via Wmo loket, . Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)	Beleidsplan opstellen, Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)	Beleidsplan opstellen, Woon en Leefbaarheidsplan Eemsdelta (diverse onderzoeken)	Ja	Ja	Anders, namelijk:			Wij hebben op strategisch niveau overleg over vraag en aanbod. (WLP) . in de uitvoering heeft ieder een eigen rol
Den Helder	7-1-2015 14:04:45	Anders, namelijk:	Via keukentafelgesprek wordt maatwerk gerealiseerd, waarbij verhuizing primaat heeft boven woningaanpassing.	Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Niet inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Inventarisatie/onderzoek regionaal in voorbereiding	Inventarisatie regionaal in voorbereiding	Inventarisatie regionaal in voorbereiding	Ja	Ja	Nee, omdat:			Hier gelden eigen kracht en voorzienbaarheid. Gemeente neemt wel een rol in aanpasbaarheid en beschikbaarheid adequaat woningaanbod i.s.m. partners.
Ede	12-1-2015 8:58:11	Anders, namelijk:	indicatie	Nee	Anders, namelijk:	het CAK bepaald dit	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	aanvragen en kijken naar voorraad woningen			Ja	Ja				
Groningen (volledig uit de stukken)	26-1-2015 10:10:10	Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Anders, namelijk:	Eigen bijdrage beleid binnen de maximale wettelijke ruimte, overgangsrecht: langere eigen bijdrage periode geldt alleen indien aanvraag voor woningaanpassing na 1/1/2015 is ingediend.	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)	Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)	Gemeente Groningen heeft onderzoek laten doen naar ouderen- en zorg huisvesting in de Stad Groningen en naar woonwensen (Beleidsplan en Uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015)	Ja	Ja				

Gemeente Grootegast	respons datum 12-1- 2015 7:59:43	V1 Ja, middels een formulerin g die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)	V1_4_t	V2 Nee	V3 Anders, namelijk:	V3_2_t Is in ontwikkeling	V4_1 Enigszins inzichtelijk	V4_2 Enigszins inzichtelijk	V4_3 Enigszins inzichtelijk	V5_1_t Contacten met ouderen bonden	V5_2_t Contacten met ouderenbonden	V5_3_t Contact met woningbouwvereni gingen	V6_1 Ja	V6_2 Ja	V7 Anders, namelijk:	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t bij vragen worden mensen doorverwezen naar de woningbouwveren ingen
Haarlem (deels aangevuld vanuit stukken)	13-1- 2015 9:59:31	Ja, middels een formulerin g die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)			Uitvoeringsbesluit WMO 2015													
Harderwijk (deels aangevuld vanuit stukken)	14-1- 2015 15:42:22	Weet ik niet		Weet ik niet	Uitvoeringsbesluit WMO 2015										Anders, namelijk:			'Project 'Gewoon gemak' waarin ouderen geadviseerd worden die zo lang mogelijk in hun eigen woning willen blijven wonen maar ook het creëren van aanbod voor ouderen die nog 1 maal een verhuisstap willen maken' (beleidsplan Wmo 2015 Harderwijk)
Harlingen	19-1- 2015 13:35:53	Ja, middels een afwijkende bepaling (graag het betreffend e document sturen naar anbo@kien onderzoek. nl)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Niet inzichtelijk	Niet inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk				Nee, en zijn dit ook niet van plan	Ja	Nee, omdat:		I.v.m. het gekantheld denken.	
Hengelo	12-1- 2015 7:31:08	Ja, middels een formulerin g die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Huisbezoeken	Meerjarenplan ning woningbouwcorp oratie, vraag en aanbod geschikte woningen.	Wachttijden op geschikte woning. Bij zowel nieuwbouw als ook renovatie plannen van de corporatie, de woningen naar een hoger (cq beter) niveau tillen.	Ja	Ja	Ja, op de volgende wijze:	Krijgen van de corporatie de vrijmelding en van huurwoning gen en benaderen woningzoe kenden die aangeweze n zijn op deze geschikte woningen.		

Gemeente	respons datum	V1	V1_4_t	V2	V3	V3_2_t	V4_1	V4_2	V4_3	V5_1_t	V5_2_t	V5_3_t	V6_1	V6_2	V7	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t
Heusden	19-1-2015 8:26:25	Ja, middels een formulier die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	komen voort uit keukentafelgesprekken en contacten met ouderenverenigingen.	komen voort uit keukentafelgesprekken en contacten met ouderenverenigingen.	convenant met woningstichting	Nee, maar we zijn dit wel van plan	Ja	Anders, namelijk:			ligt aan de situatie. wanneer senioren met dit soort vragen bij het sociaal team komen, hebben wij een rol hierin. wanneer senioren zelfstandig kunnen verhuizen, hebben we hier geen rol in.
Houten	12-1-2015 10:18:25	Ja, middels een formulier die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Zo goed en zo veel mogelijk informatie verzamelen door samenwerking met woningcorporatie, belangenorganisaties etc.	Zo goed en zo veel mogelijk informatie verzamelen door samenwerking met woningcorporatie, belangenorganisaties etc.	Door een goede en nauwe samenwerking met de woningcorporatie.	Ja	Ja	Anders, namelijk:			In eerste instantie zien wij dat als een persoonlijke zaak van een inwoner. Desgevraagd kan daarin wel ondersteuning geboden worden.
Landgraaf	16-1-2015 13:17:00	Ja, middels een afwijkende bepaling (graag het betreffende document sturen naar anbo@kiononderzoek.nl)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	keukentafelgesprekken. parkstad onderzoek	overleg met corporaties en zorginstellingen	parkstad onderzoek	Ja	Ja	Nee, omdat:		hier meer een taak ligt voor burgers zelf en de corporaties	
Losser	9-1-2015 22:05:03	Ja, middels een formulier die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Regelmatig over met verhuurder. Tevens zit er een consulent in de indicatie commissie voor speciale woningen.	Sluiten an bij het project lang zult u wonen	Lang zult u wonen	Ja	Ja	Ja, op de volgende wijze:			Wel bij specifieke woningen die helemaal aangepast zijn. Hierover gaan we in overleg met de woningcoöperatie

Gemeente	respons datum	V1	V1_4_t	V2	V3	V3_2_t	V4_1	V4_2	V4_3	V5_1_t	V5_2_t	V5_3_t	V6_1	V6_2	V7	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t
Maastricht	13-1-2015 13:09:11	Anders, namelijk:	Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit woningaanpassingen	Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	1)Onderzoek (bestuursopdracht) gemeente en woningcorporaties op terrein Wonen en Zorg. Centrale vraagstuk: effecten wijziging zorgstelsel op de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte van de doelgroepen (ouderen, mensen met een beperking, mensen met een lichamelijke beperking en mensen met een psychische beperking). Moet een gezamenlijke opgave voor Wonen en Zorg opleveren (actieplan 2016-2020). 2)Onderdeel traject om te komen tot een Toolkit Woningaanpassingen (2015). In samenhang met hiervoor genoemde onderzoek.	Zie hierboven. (Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit woningaanpassingen)	Zie hierboven. (Is in ontwikkeling als onderdeel Toolkit woningaanpassingen)	Ja	Ja	Anders, namelijk:			Rol van de gemeente op dit vlak is één van de beantwoorden vragen bij onderzoek Wonen en Zorg en bij ontwikkeling Toolkit woningaanpassingen.
Oss (deels aangevuld vanuit stukken)	6-1-2015 11:08:18	Nee													Anders, namelijk:			Seniorenraad heeft het project 'Blijvend thuis in eigen huis' opgezet: ouderen krijgen deskundig advies of hun woning geschikt is om er te blijven wonen als de zorgbehoefte gaat toenemen.
Schagen	12-1-2015 9:27:27	Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening				Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening	Anders, namelijk:			-

Gemeente Stadskanaal	respons datum 9-1- 2015 12:09:45	V1 Ja, middels een formulerin g die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)	V1_4_t	V2 Ja	V3 Uitvoeringsbesluit WMO 2015	V3_2_t	V4_1 Niet inzichtelijk	V4_2 Goed inzichtelijk	V4_3 Goed inzichtelijk	V5_1_t monitoren van de uitgaven op dat gebied	V5_2_t woningcorpora ties doen woningmarkt onderzoek. De uitkomsten worden gedeeld met gemeenten	V5_3_t Met wooncopora tie wordt afgestemd of vraag en aanbod met elkaar in balans zijn. De uitkomsten betrekken bij herformulering beleid en bij de invulling van herstructurering/tr ansformatieopgave n van de woningvoorraad	V6_1 Ja	V6_2 Ja	V7 Anders, namelijk:	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t burgers hebben een eigen verantwoordelijkh eid om tijdig te anticiperen op het ouder worden. Ook qua huisvesting. Wij zien als gemeente een actieve rol bij het informereren van burgers over deze eigen verantwoordelijkh eid. We bemiddelen niet zelf. Wel zorgen we ervoor dat duidelijk is waar burgers terecht kunnen bij vragen en wordt men doorverwezen naar de organisaties waar men verder geholpen wordt.
Terschelling (volledig uit de stukken)	26-1- 2015 10:12:13	Ja, middels een afwijkende bepaling (graag het betreffend e document sturen naar anbo@kien onderzoek. nl)			Uitvoeringsbesluit WMO 2015			Goed inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008-2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)	Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008-2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)	Gemeente Terschelling heeft 'Woonplan Terschelling 2008- 2016' opgesteld (dd. 24/11/2009), waarin behoefte van senioren aan de orde komt (p. 18/19) c.q. aanbod (p. 35)	Ja					

Gemeente Utrecht (volledig uit de stukken)	respons datum 26-1-2015 10:06:02	V1 Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)	V1_4_t	V2	V3 Uitvoeringsbesluit WMO 2015	V3_2_t	V4_1 Niet inzichtelijk	V4_2 Goed inzichtelijk	V4_3 Goed inzichtelijk	V5_1_t tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.	V5_2_t tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.	V5_3_t tekst Wmo beleidsplan 2015 Utrecht: 'Wonen is binnen het sociale domein een belangrijk thema. De opgave dient de komende maanden zorgvuldig in beeld te worden gebracht. Het gaat daarbij om bestaande vraagstukken zoals de huisvesting van inwoners die uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang. Maar nadrukkelijk ook om de gevolgen van de maatregelen in het regeerakkoord zoals o.a. de gevolgen van extramuralisering, verdergaand scheiden van wonen en zorg en de leegstand in zorgvastgoed, gevolgen en kansen.	V6_1 Ja	V6_2	V7 Ja, op de volgende wijze:	V7_1_t Gemeente Utrecht heeft de 'verhuisadviseur' ingesteld voor 60 plussers uit Utrecht die in een sociale huurwoning wonen, in eerste instantie van 1 dec. 2013 - 30 nov. 2014.	V7_2_t	V7_3_t
---	--	---	--------	----	-----------------------------------	--------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---	---	---	------------	------	---------------------------------	---	--------	--------

Gemeente Vlissingen (volledig uit de stukken)	respons datum 26-1-2015 10:14:58	V1	V1_4_t	V2	V3	V3_2_t	V4_1	V4_2 Enigszins inzichtelijk	V4_3 Enigszins inzichtelijk	V5_1_t Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing ende veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. Dewoningvoorraad is nog niet voldoende toespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt datnog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woningen dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.	V5_2_t Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing ende veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. Dewoningvoorraad is nog niet voldoende toespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt datnog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woningen dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.	V5_3_t Samenwerking met gemeente Veere en Middelburg; 'Walcherse Woningmarktafspraken 2013' : 'De grootste uitdaging ligt in het aanpassen van de bestaande voorraad op de vergrijzing ende veranderende woonwensen van de steeds groter wordende groep senioren. Ook het combineren van wonen en zorg is hierbij een belangrijke opgave voor de toekomst. Dewoningvoorraad is nog niet voldoende toespitst op deze groep. Uit WoON 2012 blijkt datnog steeds een relatief groot aandeel van de 65-plussers op zoek is naar een andere woningen dat veelal een appartement als gewilde woonvorm wordt aangemerkt. De toekomstige vraag naar appartementen (met lift) is volgens het Stec rapport groter dan het aanbod.	V6_1 Ja	V6_2	V7 Anders, namelijk:	V7_1_t	V7_2_t	V7_3_t woningcorporatie heeft speciale regeling voor senioren die verhuizen naar nieuw seniorenappartement	
Zoetermeer (deels aangevuld vanuit stukken)	9-1-2015 8:20:15	Ja, middels een afwijkende bepaling (graag het betreffende document sturen naar anbo@kiononderzoek.nl)		Ja	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Enigszins inzichtelijk	Enigszins inzichtelijk	Goed inzichtelijk	Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van de hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)	Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van de hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)	Onderzoeksbureau RIGO heeft voor gemeente Zoetermeer onderzocht wat gevolgen zijn van de hervormingen van de langdurige zorg voor wonen in Zoetermeer (Beleidsplan Wmo Zoetermeer p. 40)	Ja						
Zwijndrecht	16-1-2015 8:47:22	Ja, middels een formulering die ook door andere gemeenten wordt gebruikt (klik hier om deze te bekijken)		Nee	Uitvoeringsbesluit WMO 2015		Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening				Weet niet/geen mening	Weet niet/geen mening					